

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Природничо-гуманітарний фаховий коледж
Державного вищого навчального закладу
«Ужгородський національний університет»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Педагогічною радою Природничо-
гуманітарного фахового коледжу
ДВНЗ «Ужгородський
національний університет»

протокол № 2
від «04» лютого 2021 р.

Голова педагогічної ради

 Володимир РОСОХА

ПОЛОЖЕННЯ

про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень студентів
у Природничо-гуманітарному фаховому коледжі
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

СХВАЛЕНО

Методичною комісією Природничо-
гуманітарного фахового коледжу
ДВНЗ «Ужгородський
національний університет»

Протокол № 2
від «03» грудня 2020 р.

Голова методичної комісії

 Олександра Гошовська

Ужгород -2021

1. Загальні положення

1.1. Положення про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень студентів у Природничо-гуманітарному фаховому коледжі ДВНЗ «УжНУ» (далі – Положення) спрямоване на:

- стимулювання студентів до систематичної активної роботи впродовж навчального року;
- систематизацію освітнього матеріалу та свідоме його засвоєння студентами впродовж навчального року;
- недопущення розбіжностей між завданнями, що виносяться для контролю, і програмою дисципліни;
- забезпечення відкритості контролю, що включає ознайомлення студентів на початку вивчення дисципліни з контрольними завданнями та всіма формами контрольних заходів і критеріями їх оцінювання;
- подолання елементів суб'єктивізму при оцінюванні знань, що забезпечується складанням контрольних завдань із застосуванням 4-бальної, 12-бальної та 100-бальної шкали оцінювання;
- створення належних умов для засвоєння програмового матеріалу і підготовки до контрольних заходів, що досягаються шляхом чіткого їх розмежування за змістом і в часі;
- розширення можливостей для всебічного розкриття здібностей студентів, розвитку їх творчого мислення та підвищення ефективності роботи викладачів.

1.2. Положення складене на підставі таких документів:

- Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту»;
- Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом МОН України від 07.12. 2018 р. № 1369;
- Положення про організацію освітнього процесу у Природничо-гуманітарному коледжі ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

1.3. Оцінювання навчальних досягнень студентів за всіма видами навчальних робіт проводиться за *поточним* та *підсумковим* контролюми.

1.4. Для оцінювання навчальних досягнень студента впродовж семестру застосовується 12-бальна шкала з предметів загальноосвітньої підготовки та 4-бальна шкала з дисциплін освітньо-професійної підготовки. Після проведення підсумкового контролю з навчальних дисциплін освітньо-професійної підготовки, захисту курсового проекту (роботи), звіту з практик, захисту дипломних проектів, складання державних іспитів їх результати переводяться у 100-бальну шкалу та 12-бальну шкалу з дисциплін, які інтегровані з предметами загальноосвітньої підготовки. Підсумковий контроль та державна підсумкова атестація з предметів загальноосвітньої підготовки оцінюється за 12-бальною шкалою.

1.5. Оцінювання освітньої діяльності студентів, що вступили до коледжу на базі повної загальної середньої освіти, здійснюється на основі розпорядження № 6 від 29.09.2014 р. «Про роботу зі студентами, що навчаються на базі повної загальної середньої освіти».

1.6. Студенти, що вступили до коледжу на базі повної загальної середньої освіти, не складають ДПА із визначених предметів. Підсумкова оцінка за семестр виставляється їм на основі тематичного контролю.

1.7. Положення унормовує організацію поточного та підсумкового контролю знань студентів, методику переведення показників академічної успішності за національною шкалою в систему оцінок за 100-бальною та 12-бальною шкалою і доводиться кураторами до відома студентів на початку навчання у коледжі.

2. Поточний контроль

2.1. Поточний контроль полягає в оцінюванні рівня підготовленості студентів до виконання конкретних робіт, повноти та якості засвоєння студентами навчального матеріалу та виконання індивідуальних завдань відповідно до робочої програми навчальної дисципліни і здійснюється викладачами впродовж семестру.

2.2. Поточний контроль із предметів загальноосвітньої підготовки включає в себе тематичне оцінювання.

Тематичне оцінювання здійснюється як на основі отриманих студентом поточних оцінок (оцінювання усних та письмових відповідей з предметів, оцінювання самостійних, лабораторних, практичних та контрольних робіт, перевірку зошитів (з української мови та літератури, математики, іноземної мови)), так і написання тематичних контрольних робіт (залежно від кількості годин за навчальним планом).

2.3. Поточний контроль з дисциплін освітньо-професійної підготовки включає в себе модульний контроль.

Модульний контроль в обсязі змістових модулів чи іншого поділу програмового матеріалу здійснюється з урахуванням поточних оцінок, оцінок за виконання лабораторних, практичних, письмових контрольних робіт, тестування.

2.4. Поточний контроль за виконанням курсового проекту (роботи) здійснюється його керівником відповідно до завдання та графіку виконання курсового проекту (роботи).

2.5. Поточний контроль практик здійснюється керівником практики відповідно до робочої програми практики та графіка її виконання.

2.6. Форми і зміст поточного контролю, розподіл балів між окремими заходами контролю та завданнями в межах одного заходу визначаються цикловою комісією, за якою закріплена навчальна дисципліна (курсний проект (робота), практика), включаються до робочої програми (методичних вказівок) і доводяться до відома студентів на початку семестру, в якому він виконується.

2.7. Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам у журнал академічної групи після кожного контрольного заходу, але не рідше ніж один раз за два місяці. Внесення даних поточної успішності в журнал завершується до початку екзаменаційної сесії.

2.8. Повторне складання заходів поточного контролю на вищу кількість балів може проводитися як виняток до початку сесії тільки за наявності поважних причин і з дозволу завідувача відділення.

3. Підсумковий контроль

3.1. Підсумковий контроль полягає в оцінюванні рівня досягнення компетентностей відповідно до освітньо-професійної програми та включає *семестровий контроль* і *атестацію* здобувача.

3.2. Форма і зміст підсумкового контролю, розподіл балів між окремими завданнями визначається цикловою комісією і доводиться до відома здобувачів на початку семестру, в якому передбачено відповідний захід підсумкового контролю.

Таблиця 3.1.

Відповідність підсумкових оцінок за національною шкалою оцінкам у балах за 12-бальною шкалою

Оцінка за національною шкалою	Оцінка в балах
Відмінно	10-12
Добре	7-9
Задовільно	4-6
Незадовільно	1-3

Таблиця 3.2.

Відповідність підсумкових оцінок за національною шкалою оцінкам у балах за 100-бальною шкалою

Оцінка за національною шкалою	Оцінка в балах
Відмінно	90-100
Добре	74-89
Задовільно	60-73
Незадовільно	1-59

3.3. Семестровий контроль

3.3.1. Форма і терміни семестрового контролю визначаються робочим навчальним планом спеціальності і включають *семестровий екзамен*, *диференційований залік* або *залік* з конкретної навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, передбаченого її робочою програмою.

3.3.2. Семестровий контроль у формі заліку (диференційованого та недиференційованого) проводиться за результатами поточного контролю і не передбачає обов'язкової присутності студентів. Результати заліків оприлюднюються в журналі академічної групи до початку екзаменаційної сесії.

3.3.3. Семестровий контроль у формі екзамену проводиться за розкладом екзаменаційної сесії з обов'язковою присутністю студентів.

3.3.4. Семестровий контроль може проводитися в усній або письмовій формах, тестуванні з використанням технічних засобів, а також поєднання різних форм контролю. Форма проведення семестрового контролю зазначається в робочій навчальній програмі.

3.3.5. Екзаменаційна сесія проводиться в терміни, визначені робочим навчальним планом і графіком навчального процесу, за окремим розкладом. Розклад екзаменаційної сесії готується відділеннями, на яких навчаються студенти відповідної спеціальності, погоджується з навчальною частиною, затверджується директором коледжу і доводиться до відома викладачів і студентів не пізніше, як за місяць до початку сесії.

Тривалість підготовки до кожного екзамену повинна становити не менше 2-х днів. Перед кожним екзаменом обов'язково проводиться консультація. Час і місце проведення екзамену дозволяється змінювати тільки за погодженням з завідувачем відділення та навчальною частиною коледжу.

3.3.6. Студент може одержати позитивну оцінку з семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, передбачені робочою програмою.

3.3.7. Студенти, які одержали під час семестрового контролю більше двох незадовільних оцінок, відраховуються з коледжу. Студентам, які отримали дві і менше незадовільних оцінок, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість у порядку та впродовж термінів, що визначає коледж.

3.3.8. Повторне складання екзамену допускається тільки у разі одержання незадовільної оцінки і не більше двох разів з кожної навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яка створюється розпорядженням завідувача відділення.

3.3.9. Студенти, які *не з'явилися на екзамен* без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку. В екзаменаційну відомість їм проставляється н/я.

3.3.10. Перескладання екзаменів з метою підвищення оцінки не допускається.

3.3.11. Курсовий проект (робота), навчальна, виробнича та переддипломна практики оцінюються за національною шкалою та дублюються від 1 до 100 балів (включно). Захист курсового проекту (роботи), звіту з навчальної, виробничої, переддипломної практик здійснюється особисто студентом.

3.4. Державна підсумкова атестація

3.4.1. Державна підсумкова атестація (далі – атестація) проводиться у формі зовнішнього незалежного оцінювання відповідно до Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом МОН України від 07.12.2018 р. № 1369.

3.4.2. Перелік навчальних предметів, з яких проводиться атестація, а також форма проведення атестації з них щороку встановлюються Міністерством освіти і науки України.

3.4.3. Проведення атестації закінчується на другому курсі.

3.4.4. Результати атестації оцінюються відповідно до критеріїв оцінювання результатів навчання, затверджених Міністерством освіти і науки України.

3.4.5. Підсумкові бали виставляються у додаток до атестата про повну загальну середню освіту на підставі семестрових балів незалежно від результатів атестації. Бали за атестацію виставляються у додаток окремо.

3.4.6. Студенти, які одержали під час атестації один, два, три бали, допускаються до повторної атестації, яка проводиться наступного року.

3.4.7. Студенти, які одержали під час повторної атестації один, два, три бали, відраховуються з коледжу.

3.4.8. Студенти, які хворіли під час проведення атестації, зобов'язані подати медичну довідку, на підставі якої їм надається право пройти атестацію до початку нового навчального року (наступного семестру).

Студенти, які не з'явилися на атестацію без поважних причин, вважаються такими, що не пройшли атестацію.

3.5. Атестація здобувачів

3.5.1. Атестація здобувачів полягає у встановленні фактичної відповідності рівня його підготовки вимогам освітньо-професійної програми і проводиться *Екзаменаційною комісією* (ЕК) після закінчення навчання.

3.5.2. Екзаменаційна комісія перевіряє теоретичну та практичну підготовку випускника, вирішує питання про присвоєння йому освітньо-професійного ступеня, видачі державного документа про освіту (кваліфікацію), опрацьовує пропозиції щодо поліпшення якості освітньо-професійної підготовки фахівців.

3.5.3. Робота ЕК проводиться у терміни, передбачені навчальними планами. Розклад роботи ЕК, узгоджений з головою комісії, затверджується директором на підставі подання завідувача відділення і доводиться до загального відома не пізніше, як за місяць до початку складання державних екзаменів або захисту дипломних проєктів.

3.5.4. До складання комплексних екзаменів та до захисту дипломних проєктів допускаються студенти, які виконали всі вимоги навчального плану.

3.4.5. Екзамен проводиться як комплексна перевірка компетентностей професійно-практичної підготовки студентів з дисциплін, передбачених навчальним планом. Тривалість державного екзамену не повинна перевищувати 6 академічних годин за день. Форми і зміст завдань, кількість балів, які можна отримати, визначається випусковою цикловою комісією та доводяться до відома студентів на початку семестру, в якому відбувається цей контрольний захід.

3.4.6. Результати складання комплексних екзаменів і захисту дипломних проєктів оцінюються за 4-бальною та дублюються за 100-бальною шкалою. Кожен член ЕК оцінює підготовку студента, урахувавши повноту відповідей на питання, якість і зміст роботи, оцінки керівника і рецензента. *Підсумкову кількість балів* визначають як середнє арифметичне кількості балів кожного члена ЕК.

3.4.7. Рішення ЕК приймається на закритому засіданні *відкритим голосуванням* звичайною більшістю голосів членів комісії, котрі брали участь у засіданні. При суперечливому результаті голос голови є вирішальним. *Рішення ЕК оголошується* у день екзамену (захисту дипломних проєктів) після оформлення протоколів засідання.

3.4.8. Студент, який одержав незадовільну оцінку з екзамену чи захисту випускної кваліфікаційної роботи (диплома), відраховується з коледжу і отримує академічну довідку. У разі визнання захисту випускної кваліфікаційної роботи незадовільним, екзаменаційна комісія встановлює, чи може студент *подати на*

повторний захист той самий проект (роботу) з доопрацюванням, або зобов'язаний опрацювати нову тему, визначену випусковою цикловою комісією.

3.4.10. Студент, який *не склав екзамену або не захистив* випускню кваліфікаційну роботу, допускається до повторного складання державних екзаменів чи захисту випускної кваліфікаційної роботи впродовж трьох років після закінчення закладу освіти.

3.4.11. Студентові, який не складав екзамен або не захищав випускню кваліфікаційну роботу з поважної причини (документально підтвердженої), директором коледжу може бути продовжений строк навчання до наступного терміну роботи екзаменаційної комісії із складанням екзамену чи захисту випускної кваліфікаційної роботи, але не більше, ніж на один рік.

4. Організація контролю та оцінювання навчальних досягнень студентів заочної форми навчання

4.1. Поточний контроль та оцінювання навчальних досягнень студентів заочної форми навчання здійснюється на основі виконання завдань під час аудиторних занять та виконаних кожним студентом індивідуальних завдань передбачених робочою програмою.

4.2. Індивідуальні завдання видаються студентам заочної форми навчання під час настановної сесії або в міжсесійний період. Такі завдання можна розміщувати в навчально-методичних посібниках, на Web-сторінці коледжу або видавати безпосередньо студентам під час аудиторних занять.

4.3. У міжсесійний період для консультування студентів можна застосовувати технології дистанційного навчання.

4.4. Студенти подають або пересилають поштою (електронною поштою) у коледж виконані індивідуальні завдання до початку екзаменаційної сесії. Дата подання робіт фіксується на цикловій комісії в журналі обліку курсових проектів (робіт).

4.5. Викладачі циклової комісії перевіряють роботи студентів у семиденний термін з дати отримання і у разі недопущення їх до захисту повертають студентам для доопрацювання з відповідним записом у журналі.

4.6. Захист курсових проектів (робіт) проводиться перед комісією у складі двох-трьох викладачів циклової комісії.

4.7. Оцінювання з *курсowego проекту (роботи)* проводиться за результатами оцінювання якості їх виконання та захисту – за 4-бальною та дублюється за 100-бальною шкалою.

4.8. Підсумкова семестрова кількість балів для навчальних дисциплін з формою семестрового контролю *залік* виставляється за 2-бальною та дублюється за 100-бальною шкалою, *диференційований залік* виставляється за 4-бальною та дублюється за 100-бальною шкалою студентам заочної форми навчання за виконання завдань під час аудиторних занять.

4.9. Для студентів заочної форми навчання підсумковий контроль у формі заліку й екзамену проводиться в період екзаменаційної сесії за обов'язкової присутності студента.

5. Критерії оцінювання навчальних досягнень

5.1. З кожної навчальної дисципліни за всіма видами робіт розробляються критерії оцінювання навчальних досягнень студента.

5.2. Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності студента при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролів, є такі:

- виконання всіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою з дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;
- вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Критерії оцінювання знань, вмінь, компетентностей студентів з навчальної дисципліни

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких навчальний матеріал відтворюється в повному обсязі, відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки. Студент активно працює протягом усього курсу і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал. Практичне завдання виконане правильно, як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.
«Добре»	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюється значна частина навчального матеріалу. Студент виявляє знання і розуміння основних положень з навчальної дисципліни, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. Студент активно працює протягом усього курсу, питання висвітлює повно, висвітлення їх завершене висновками, виявлене уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. У відповідях допущені несуттєві помилки, в усних відповідях – неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення слухача до фактів.

«Задовільно»	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюються основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; студент у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу, навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки. Але на заняттях поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу. У практичних завданнях припущені несуттєві помилки.
«Незадовільно»	Оцінюється завдання, що не виконане, або містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Студент виявив неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення. У відповідях та практичному завданні припущені суттєві помилки.

Критерії оцінювання заліків

Під час проведення **заліків** навчальні досягнення студентів оцінюються за двобальною шкалою: зараховано, незараховано.

Оцінка «**зараховано**» (60-100 балів) ставиться студентові, який виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбачені програмою, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; при виконанні завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

Оцінка «**незараховано**» (1-59 балів) ставиться студентові, який допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може продовжити навчання чи розпочати професійну діяльність без додаткових занять з відповідної дисципліни.

Критерії оцінювання екзаменів (диференційованих заліків)

Оцінка «**відмінно**» (90-100 балів) виставляється студенту, який повністю оволодів програмним матеріалом, точно й повно виконав практичні завдання; виявив творчу самостійність, знання спеціальної літератури, тверді переконання та вміння їх захищати, високу комунікативну культуру, уміння робити практичні висновки; на семінарських, лабораторних, практичних заняттях показав достатній рівень розвитку умінь і навичок точного застосування знань.

Оцінка «**добре**» (74-89 балів) виставляється за тих же умов. Відмінність у знаннях студента полягає в дещо обмеженому й звуженому прояві тих же якостей, які слугують критерієм відмінної оцінки – творча самостійність, знання літератури тощо. Але вже немає тієї свободи викладу матеріалу, як у першому

випадку, можуть допускатися окремі помилки, що легко виправляються самим студентом під час бесіди.

Оцінка **«задовільно»** (60-73 балів) виставляється за повне знання програми та за виконання завдань. У цьому випадку студент може й не виявити самостійності суджень. Відчувається, що він дещо просто «завчив», однак навчальний матеріал він загалом знає. Має певне уявлення про вимоги практики, може знайти нові приклади або умови застосування знань на практиці. Знає літературу, але, можливо, не всю і не може дати достатньої критичної оцінки. Володіє необхідними вміннями. Можливі недоліки в аспекті комунікативної культури.

Оцінка **«незадовільно»** (1-59 балів) виставляється, якщо студент не має повних знань. Завдання не виконані або виконані невірною. Уміннями й навичками студент не володіє. Навчальної літератури зовсім не знає.

Критерії оцінювання практики

Оцінка **«відмінно»** (90-100 балів) студент отримує в тому випадку коли повністю виконав програму практики, представлений звіт за структурою, обсягом і змістом відповідає вимогам програми практики. Основні положення звіту глибоко обґрунтовані, логічні. Висока старанність у виконанні, бездоганне зовнішнє оформлення. Захист звіту впевнений і аргументований.

Оцінка **«добре»** (74-89 балів) ставиться в тому випадку, коли студент повністю виконав програму практики, звіт за структурою, обсягом і змістом відповідає вимогам. Основні положення звіту достатньо обґрунтовані, незначне порушення послідовності. Достатня старанність у виконанні, добре зовнішнє оформлення. Захист звіту аргументований, але з деякими неточностями в другорядному матеріалі, які студент сам виправляє.

Оцінка **«задовільно»** (60-73 балів) ставиться в тому випадку, коли студент повністю виконав програму практики, звіт відповідає вимогам програми практики, але має неточності за структурою і змістом. Основні положення звіту недостатньо обґрунтовані з порушенням послідовності. Посередня старанність у виконанні, зовнішнє оформлення задовільне. Захист звіту із значними помилками, які студент сам виправляє з допомогою викладача.

Оцінка **«незадовільно»** (1-59 балів). Відсутня систематичність у роботі студента, який виконав програму практики (більше 50%), звіт відповідає вимогам програми практики, але має значні неточності за структурою і змістом. Основні положення звіту недостатньо обґрунтовані з порушенням послідовності. Посередня старанність у виконанні, зовнішнє оформлення задовільне. Захист звіту з великими помилками і прогалинами, які студент не може виправити.

Критерії оцінювання курсових робіт студентів

Оцінка **«відмінно»** (90-100 балів) ставиться за курсову роботу, котра має теоретичне і практичне значення, композиційну чіткість, у якій критично і творчо використано літературу з теми, зроблено якісний аналіз зібраного матеріалу, аргументовані висновки й узагальнення, що характеризується високим рівнем наукової, мовної і стилістичної культури, охайно і грамотно оформлена. При захисті курсової роботи її автор виявив знання з проблеми дослідження, вільне володіння нормами літературної мови.

Оцінка «добре» (74-89 балів) ставиться тоді, коли робота має позитивні якості, властиві курсовій роботі з оцінкою «відмінно», але в ній допущені наукові, стилістичні, орфографічні й пунктуаційні помилки, не повний список використаної літератури, не критично використані окремі джерела.

Оцінка «задовільно» (60-73 балів) ставиться тоді, коли тему розкрито, проаналізовано фактичний матеріал, але студент не завжди виявляв самостійність, у роботі зустрічаються порушення системи викладу, немає композиційної чіткості.

Оцінка «незадовільно» (1-59 балів) ставиться тоді, коли тему не розкрито, поверхово проаналізовано фактичний матеріал, студент не виявляв самостійність, у роботі зустрічаються серйозні порушення системи викладу, немає композиційної чіткості. Студент не володіє аналітико-синтетичними вміннями й навичками, не знає сучасних досягнень науки з теми дослідження.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів за результатами виконання ККР, відповіді на комплексних екзаменах

Варіант (білет) складається не менше з трьох питань, які охоплюють теоретичний та практичний матеріал. Кожне питання оцінюється за національною (чотирьохбальною) системою оцінок «5», «4», «3» і «2».

Знання студентів оцінюється як з теоретичної, так і практичної підготовки за такими критеріями:

- **«Відмінно»** – студент міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, пов'язує програмовий матеріал із профілем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.

- **«Добре»** – студент добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування щодо тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного.

- **«Задовільно»** – студент в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх з майбутньою діяльністю.

- **«Незадовільно»** – студент не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні мислення та сформованість практичних навичок.

При визначенні остаточної оцінки відповідей на питання екзаменаційних білетів (варіанту) підсумовується загальна кількість отриманих балів і ділиться на число завдань. При цьому відмінна оцінка виставляється, якщо середній бал більший або дорівнює 4,5. Оцінка «добре» виставляється, якщо середній бал знаходиться в межах 3,5 – 4,4. Оцінка «задовільно» виставляється при середньому балі в межах 2,5 – 3,4.

Критерії оцінювання випускних кваліфікаційних робіт студентів (захист дипломних проектів)

Під час оцінювання випускної кваліфікаційної роботи студента керівник та члени комісії дотримуються таких загальних критеріїв:

- ступінь розробленості теми;
- повнота охоплення різних літературних джерел;
- підходи до розгляду досліджуваної проблеми;
- самостійність та творчий підхід до написання кваліфікаційної роботи;
- послідовність та логіка викладу матеріалу;
- правильність та обґрунтованість висновків;
- стиль викладу;
- акуратність та правильність оформлення кваліфікаційної роботи;
- доказовість та обґрунтованість виступу студента під час захисту роботи.

Оцінка **«відмінно»** (90-100 балів) ставиться, коли студент: виконав кваліфікаційну роботу, яка має теоретичне й практичне значення; глибоко і повно розкрив зміст досліджуваної проблеми; критично й творчо використав літературу з теми; володіє методами дослідження; зіставляє різні думки, аргументує власну точку зору; володіє спеціальною термінологією; грамотно ілюструє твердження прикладами, результатами спостережень і експериментів; системно, логічно й повно викладає матеріал; не допускає фактичних помилок; володіє культурою писемного мовлення, демонструє багатство словникового запасу, знання термінології.

Оцінка **«добре»** (74-89 балів) ставиться, коли студент достатньо повно розкриває зміст проблеми; вміє аналізувати використану літературу, але не завжди критично; вживає спеціальну термінологію, але не завжди доцільно; вміє зіставляти думки, твердження, відстоювати власну думку та ілюструвати теоретичні положення прикладами, результатами власних спостережень, даними експериментальних досліджень; має багатий словниковий запас; допускає 2-3 неточності при обґрунтуванні висновків та узагальнень; мають місце окремі мовні помилки й огріхи.

Оцінка **«задовільно»** (60-73 балів) ставиться, коли студент розкриває тему дослідження недостатньо глибоко; мало користується спеціальною термінологією, допускає помилки у вживанні термінів; не завжди виявляє самостійність в оцінці фактів; мало наводить прикладів, допускає помилки у висновках та узагальненнях; викладає матеріал непослідовно, з порушенням системності, не забезпечуючи композиційної стрункості роботи; допускає помилки в мовному оформленні; вирішує поставлені завдання фрагментарно, не пов'язуючи зміст суміжних дисциплін; список літератури не повний, не досить критично використано окремі джерела.

Оцінка **«незадовільно»** (1-59 балів) ставиться, коли студент: демонструє нерозуміння сутності досліджуваної проблеми; не володіє спеціальною термінологією; не використовує теоретичні знання для розв'язання практичних завдань; не вміє систематизувати та узагальнювати матеріал; не може аргументувати власну думку; допускає фактичні помилки; має бідний запас спеціальних термінів, порушує послідовність викладу думок.